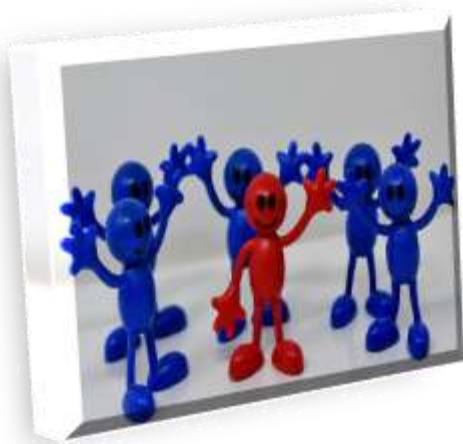

Правила безпеки у Новогуївській гімназії:

ДІЄМО ТУТ І ЗАРАЗ!

I. Ми – у безпеці. Правила щодо фізичної та психологічної безпеки.

1. Школа – територія, на якій не місце для зброї, вибухових або вогнеонебезпечних предметів та речовин; спиртних напоїв, наркотичних речовин, цигарок (електронних – також); шокерів, газових балончиків, ножів та інших небезпечних предметів.
2. Не б'ємося, не штовхаємося, не кричимо.
3. Не вдаємося до булінгових дій (цькування).
4. Дотримуємось правил безпеки (пожежна безпека, правила вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності під час занять).
5. Безпечно використовуємо навчальне та спортивне обладнання.

II. Ми – ввічливі:

1. Ввічливо розмовляємо.
2. Слухаємо і чуємо вчителя.
3. Поводимось так, щоб бути толерантними до своїх товаришів.
4. Піклуємось про те, що нас оточує (навчальні кабінети, навчальне обладнання, книги, меблі тощо).
5. Не смітимо.
6. Не вживаємо лайливих слів.
7. Проявляємо повагу до старших, піклуємось про молодших.

III. Ми – старанні і наполегливі у навчанні:

1. Свчасно приходимо до гімназії, не запізнюємось, за винятком поважних причин (хвороба, складні життєві ситуації, несприятливі погодні умови).
2. Вміємо контролювати свої емоції, здійснювати самоаналіз.
3. На уроках працюємо активно, виконуємо домашні завдання сумлінно.
4. Серйозно і відповідально ставимося до навчання.
5. Поважаємо цінності своєї гімназії.
6. Висловлюємо свої погляди, не зачіпаючи гідності і почуттів інших людей, учні й педагоги звертаються один до одного шанобливо.

Увага!

Національна дитяча « гаряча» лінія, яка

працює за безкоштовним номером

0-800-500-225 (зі стаціонарного телефону)

та безкоштовним коротким номером

116-111 (з мобільних).

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою

Протокол № 1 від 31.08.2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Новогуйвинської гімназії

_____ Людмила МОЗГОВИХ

Представник батьківської Ради

_____ І. М. Цимбал

**Кодекс
безпечного освітнього середовища
Новогуйвинської гімназії
(КБОС)
Стратегія захисту дітей**

ВСТУП

Основним завданням сучасної школи, що підтверджується й поширюється Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ є створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного освітнього середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей. Концепція «Нова українська школа» (НУШ) вимагає реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи, адже дуже часто в освітніх закладах постає проблема булінгу та порушення норм поведінки учнями, що не дозволяє в повному обсязі досягти поставлених демократичних орієнтирів. Важливою умовою ефективності роботи працівників психологічної служби є розставлення пріоритетів та цілей, викладених комітетом ООН:

- взаєморозуміння;
- взаємоповага;
- дружня атмосфера;
- пріоритет прав людини;
- толерантність;
- постійний розвиток;
- активна життєва позиція;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повага до приватного життя;
- мир;
- єдина країна.

З огляду на те, що створення концепції нового освітнього простору є надзвичайно складним завданням, створено **«Кодекс безпечного освітнього середовища» (далі КБОС) Новогуйвинської гімназії** згідно положень та принципів МЕМОРАНДУМУ, який регулює стосунки між усіма учасниками освітнього процесу.

Головною метою КБОСу є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії в освітньому процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників освітніх закладів).

Головним правилом для всіх дій працівників Новогуївинської гімназії є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти дитини є неприйнятним.

Для досягнення цього працівники гімназії повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил гімназії в межах своїх повноважень.

Розділ I. ЗАВДАННЯ КБОС

Маючи на меті створити безпечний освітній простір, необхідно чітко сформулювати та зазначити завдання, які регламентують засади КОДЕКСУ.

Аналізуючи питання безпечного освітнього середовища, були визначені основні завдання КБОСу в гімназії:

1. Визначити терміни (понятійний апарат); виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу.
2. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище гімназії.
3. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу згідно КБОСу.
4. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії насильству.
5. Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації гімназії, батькам щодо організації безпечного середовища в освітньому закладі.

Розділ II. Глосарій

1. Працівник гімназії – особа, яка працює в гімназії згідно із трудовою угодою або за контрактом.
2. Дитина – будь-яка особа віком до 18 років.
3. Особа, уповноважена представляти дитину – один з її рідних або прийомних батьків, або законний опікун.

4. Дозвіл батьків (опікунів) означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків дитини. Проте, якщо між батьками дитини немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або опікунському суді.
5. Насильство проти дитини розуміється, як дії проти дитини, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником гімназії, або дії, які загрожують благополуччю дитини, зокрема неналежний догляд за нею.
6. Особа, відповідальна за Інтернет, – працівник гімназії, призначений його керівником для контролю за користуванням дітьми мережею Інтернет на території гімназії та їх безпеку під час такого користування.
7. Особа, відповідальна за реалізацію «Стратегії захисту дітей від насильства» (далі – Стратегії), – працівник гімназії, призначений його керівником для контролю за її виконанням.
8. Особисті дані дитини – будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати дитину.

Розділ III. Визначення чинників ризику насильства проти дитини та реагування на них.

1. Працівники гімназії мають знати чинники ризику насильства проти дитини та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники гімназії повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники повинні контролювати стан і благополуччя дитини.

Розділ IV. Антибулінгова політика Новоуївинської гімназії - політика безпеки та захисту особистості

Маючи на меті створити безпечний освітній простір, необхідно чітко сформулювати та зазначити завдання, які регламентують засади КОДЕКСУ (далі КБОС) щодо антибулінгової політики Новоуївинської гімназії .

Аналізуючи питання безпечного освітнього середовища, були визначені **основні завдання** КБОС в Новоуївинській гімназії:

1. Визначити поняття «булінгу» та його види; виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;
2. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище школи;
3. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу згідно МЕМОРАНДУМУ;
4. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії булінгу;
5. Сформулювати конкретні рекомендації здобувачам освіти, педагогічним працівникам, адміністрації закладу, батькам щодо організації безпечного середовища в закладі освіти.

4.1. БУЛІНГ

Булінг (знущання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили. Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кібербулінг

Кібербулінг, кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

4.2. ЗАГАЛЬНИЙ АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ

Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно- правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.

Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій. Запровадження програми правових знань у формі гурткової, факультативної роботи.

Організація роботи гуртків, факультативів із психології.

Створення інформаційних куточків для здобувачів освіти із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.

Ознайомлення учителів і дітей з інформацією про прояви насильства та його наслідки.

Батьківські збори –це форма організації спільної діяльності батьків, учителів, практичного психолога та соціального педагога, яка передбачає їх спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.

Консультації - форма роботи з батьками, яка передбачає надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.

Педагогічний консилиум - форма спілкування учнів, учителів, фахівців психологічної служби навчального закладу та батьків, метою якої є цілісне, різнобічне вивчення особистості учня, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу

зусиллями вчителів, батьків, самого учня; тренінги спілкування, методики оволодіння аутотренінгом.

Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

ДОДАТКИ ДО РОЗДІЛУ IV.

Додаток 1

до наказу

Новогулівської гімназії

від 31.08.2020 року №

ПОРЯДОК

подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в Новогулівській гімназії

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди,

припинення, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Створення системи протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу та участі дітей, враховуючи можливості шкільних служб порозуміння.

II. Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу, отримує секретар закладу освіти, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює секретар, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу.

5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному вебсайті закладу.

7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.

8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

III. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.

2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

IV. Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

4. За результатами розслідування протягом 1 робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату, але не пізніше ніж через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

ПОРЯДОК

реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

II. Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварку, тобто відповідні дії носять систематич-ний характер, керівник закладу:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг;
 - здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.
3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

III. Відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173-4

Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

(«Стаття 173. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу»)

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку».

Відповідальність за булінг згідно з ст. 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

<i>Порушення</i>	Вік	Хто несе відповідальність	Розмір штрафу	Громадські роботи
<i>Булінг дітьми</i>	До 14	Батьки	850-1700 або	20-40 годин
	14-16	Батьки	850-1700 або	20-40 годин
	Понад 16	Діти	850-1700 або	42 години
<i>Булінг дорослими</i>	Понад 16	особисто	850-1700 або	42 години
<i>Повторний або груповий булінг</i>	14-16	Батьки	1700-3400 або	40-60 годин
	Понад 16	Особисто	1700-3400 або	40-60 годин
<i>Приховування булінгу</i>		Очільник закладу	850-1700 або	Виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням 20% заробітку

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

Додаток 3
ЗРАЗОК ЗАЯВИ

Директору
Новогулівської гімназії
Л.І. Мозгових

(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

(адреса проживання)

(контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, інформую про випадок булінгу над учнем
_____ з боку
_____ або групи учнів: _____.

(Зміст заяви викладається довільно.

В заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме: обставини, місце, час та яким чином здійснювався булінг (цькування).

Вказується відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника (булера), спостерігачів (за наявності).

До заяви додаю фото- та відеоматеріали (за наявності).

(дата)

(підпис)

Додаток 4

до наказу
Новогуйвинської гімназії
від 31.08.2020 року №

ЖУРНАЛ

реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування)

№ з/п	Дата прийняття заяви	Прізвище, ім'я, по батькові заявника (здобувач освіти, батьки, законні представники, педагогічний працівник, інші особи)	Контактна інформація заявника (адреса, проживання, телефон)	Короткий зміст заяви	Прізвище, ім'я, по батькові та посада особи, яка прийняла заяву

ЖУРНАЛ

реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

№ з/п	Дата засідання комісії	Номер рішення	Рішення та рекомендації комісії	Прізвище, ініціали та посада членів комісії	Підписи членів комісії

ПОКРОКОВІ ІНСТРУКЦІЇ

I. Процедура/послідовність кроків і реагування на зафіксовані прояви насильницької поведінки щодо учнів/дорослого в гімназії різними сторонами

1.1. Учень або учениця - об'єкт булінгу:

1. Голосно і твердо, дивлячись в обличчя кривднику, каже: «СТОП. Припини (називає неприйнятну дію)». Якщо дія повторюється, тоді крок 2.
2. Якщо поблизу є дорослий, звернутися до нього з проханням допомогти зупинити ситуацію.
3. Невідкладно повідомити класного керівника свого класу про випадок, який стався.
4. Зустрітись зі шкільним психологом стосовно випадку.

1.2. Учень або учениця, поведінка якого/якої була зафіксована і класифікована як булінгова:

1. Миттєво припинити поведінку, яку класифікують насильницькою, в будь-якому прояві до будь-якої дитини та/чи дорослого у школі.
2. Визнати в розмові з класним керівником вчинене порушення правил поведінки.
3. Слідування плану роботи, розробленому шкільним психологом та іншими спеціалістами, врегулювання власного психологічного стану та психологічного клімату у класі.
4. Проявляти самоконтроль.
5. У разі відмови дотримуватися зазначеної вище процедури чи повторної булінгової поведінки вступає в силу Політика вирішення конфліктів.

1.3. Дитина, яка стала свідком булінгу або акту насильницької поведінки:

1. Миттєво звернутися до будь-якого дорослого, який перебуває поблизу, з проханням допомогти зупинити ситуацію.

2. Невідкладно повідомити класного керівника свого класу про випадок, що стався, якщо інцидент зафіксований серед однокласників.
3. Брати участь у загальних подіях класу за участі класного керівника та психолога щодо врегулювання психологічно-емоційного клімату.

1.4. Працівник гімназії (вчитель, класний керівник та ін.), який став свідком булінгу або акту насильницької поведінки повинен:

1. Миттєво зупинити неприйнятні дії
2. Дізнатися імена та прізвища учасників події. Невідкладно повідомити класного керівника класу про зафіксований акт насилля, надати детальну
3. Вжити невідкладних дисциплінарних превентивних заходів: нагадати правила гімназії та наслідки їх порушення.

1.5. Класний керівник, який дізнався про випадок булінгу з дитиною свого класу:

1. Заспокоїти, розрадити, нормалізувати поведінку всіх учасників акту насильницької поведінки.
2. Визначити, чи цей випадок підпадає під визначення «булінг». Якщо цей акт насильницької поведінки не класифікується як булінг, провести розмову з учасниками події щодо її причин та запобігання такого в майбутньому. Якщо є проявом булінгу – тоді крок 3.
3. Провести розмову з класом з метою нагадати про Антибулінгову політику гімназії та неприпустимість булінгу у закладі освіти.
4. У той же день повідомити батьків суб'єкта і об'єкта булінгу про ситуацію під час особистої зустрічі.
5. У той же день повідомити про ситуацію, що сталася, в батьківській групі з обмеженим доступом, без вказування імен і прізвищ учасників.
6. У той же день повідомити психолога про випадок булінгу у класі.
7. У той же день зафіксувати випадок булінгу в Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога.
8. У співпраці з психологом, керівником МО класних керівників розробити план індивідуальної роботи з класом для нормалізації психологічного

клімату, а також провести індивідуальну роботу з учасниками акту насильницької поведінки.

9. Усі подальші дії класного керівника, психолога та директора гімназії регулює Політика вирішення конфліктів у гімназії.

II. Створення системи протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу та участі дітей, враховуючи можливості шкільних служб порозуміння.

Кроки батьків:

2.1. Батьки дитини, яка поскаржилася на булінгову поведінку щодо неї:

1. Повідомити класного керівника про скарги дитини і підозри на булінг, переконатися, що зафіксований і мав місце випадок булінгу, про який розповідає дитина.
2. Обговорити скарги дитини на випадок насильницької поведінки щодо неї під час особистої зустрічі з класним керівником і психологом.
3. Поговорити з дитиною про неможливість проявів булінгу та необхідність співпрацювати зі шкільним психологом та класним керівником до нормалізації психоемоційного стану дитини і психологічного клімату в класі.
4. Зустрітися з психологом щодо усунення наслідків булінгу.
5. У разі рекомендацій гімназійного психолога звернутися до позашкільного психолога чи психотерапевта. У цьому випадку повідомляти (за згодою) гімназійного психолога про етапи і результати роботи.
6. Відвідати щонайменше 2 зустрічі з психологом гімназії задля профілактики виникнення в подальшому таких випадків.
7. Постійно надавати й отримувати від класного керівника зворотний зв'язок щодо емоційного стану дитини.

2.2. Батьки дитини, у якої зафіксували булінгову поведінку:

1. Прийти на зустріч із класним керівником, психологом та отримати детальну інформацію стосовно проявів дитини та обставин ситуації, що склалася.
2. Ознайомитись із записом у Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога та Політики вирішення конфліктів у гімназії. У разі

відмови витяг із журналу з описом ситуації надсилають на поштову адресу батьків рекомендованим листом чи на електронну пошту, вказану у договорі.

III. Політика вирішення конфліктів починає діяти з 4 кроку II розділу.

1. Поговорити з дитиною про неприпустимість булінгу та необхідність співпрацювати із гімназійним психологом та класним керівником до нормалізації психоемоційного стану дитини і психологічного клімату в класі.
2. Співпрацювати з психологом гімназії щодо усунення наслідків булінгу. Відвідати щонайменше 2 зустрічі з психологом задля профілактики виникнення в подальшому таких випадків.
3. Постійно надавати й отримувати від класного керівника зворотний зв'язок щодо емоційного стану дитини.

3.1. Кроки гімназійного психолога щодо роботи з усіма залученими учасниками булінгу:

1. У той же день зафіксувати випадок булінгу в Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога зі слів класного керівника, дитини – об'єкту/суб'єкту булінгу, батьків, інших сторін учасників випадку булінгу.
2. У співпраці з класним керівником розробити план індивідуальної роботи з класом для нормалізації психологічного клімату, а також провести індивідуальну роботу з учасниками акту насильницької поведінки.
3. Провести щонайменше 2 зустрічі з батьками обох сторін конфлікту щодо усунення наслідків та профілактичних заходів.
4. У разі потреби, рекомендувати батькам звернутися до позашкільного психолога чи психотерапевта. У цьому випадку регулярно підтримувати контакт із позашкільними спеціалістами та обмінюватися інформацією, коригувати план індивідуальної роботи з учасниками акту насильницької поведінки.
5. Ввести спостереження за всіма учасниками булінгу, акумулювати та аналізувати інформацію від класного керівника, вчителів, батьків тощо до повного відновлення сприятливого психологічного клімату у класі та емоційного стану дітей.

3.2. Кроки класного керівника/гінназійного психолога щодо роботи зі свідками/пасивними учасниками булінгу:

1. Провести розмову-нагадування з класом щодо неприпустимості проявів булінгу і насильницької поведінки в гімназії.
2. Провести позапланові класні ранкові зустрічі, під час яких діти проявляють себе з менш звичних сторін, мають змогу зблизитися та налагодити відносини.

3.3. Кроки працівників гімназії:

Працівник гімназії, який зазнав булінгу від учня/групи учнів:

1. Назвати неприйнятну поведінку «булінгом» і нагадати про недопустимість проявів булінгу в гімназії.
2. Повідомити класного керівника про випадок булінгу.
3. Підтвердити письмово випадок булінгу відповідною заявою.
4. Повідомити директора гімназії про цей випадок.

3.4. Для успішного попередження та профілактики насильницької поведінки, в т.ч. булінгу у гімназії, виконуються такі дії:

1. Зовнішня сторона гімназії (спортивна площадка), 1 поверх (вхід), контролюються через спостереження.
2. Співробітники здійснюють регулярний нагляд у коридорах і зонах спільного користування (спортивних залах, ігрових зонах, рекреаціях).
3. Окремо визначені туалети для дітей різної статі, визначені окремо туалети для персоналу.
4. Використання Інтернету в гімназії є максимально керованим. Встановлені фільтри та списки обмежених сайтів і контенту.
5. Учні або учениці залишати територію після прибуття і до закінчення уроків згідно розкладу занять можна лише за відповідної заяви батьків і за згодою адміністрації гімназії.
6. Гімназія навчає персонал навичкам ненасильницького спілкування у вигляді лекцій, тренінгів, практичних занять.

7. В освітню програму включено профілактичні тренінги, психологічно-рольові ігри за темами толерантності, профілактики конфліктів та булінгу.
8. У практиці проведення загальногінмазійних заходів, до яких залучаються батьки, члени родин, громадські діячі, мешканці селища, волонтерські акції; День здоров'я, спортивні змагання «Я і тато – спортивні хлоп'ята», новорічне шоу та інші.
9. Класний керівник постійно впливає на соціально-психологічний клімат класу.
10. Класний керівник планує та проводить командоутворюючі ігри, заняття і вправи серед учнів.
11. Гімназійний психолог веде регулярну корекційну роботу впродовж навчального періоду з класами, окремими групами дітей, окремими дітьми щодо дотримання правил поведінки, толерантності, уникнення проявів насильницької поведінки.
12. Гімназійний психолог відповідно до затвердженого плану роботи досліджує психологічний клімат у класі, групову динаміку класу, емоційний стан учнів. Отриману інформацію використовує для формування та коригування роботи психолога з класом.
13. Гімназійний психолог шляхом спостереження та аналізу розпізнає в учнів і працівників гімназії проблеми в міжособистісному спілкуванні адаптації до навчального колективу і надає їм своєчасну соціально-психологічну допомогу.
14. Гімназія проводить просвітницьку роботу з батьками щодо уникнення та розпізнавання насильницької поведінки до дитини/дитиною, допомогти дитині в разі проявів булінгу в рамках проекту «Педагогіка партнерства».
15. На початку навчального року кожний класний керівник проводить щопонеділка п'ятихвилинки «Антибулінг» щодо профілактики булінгу та насильства. Знайомить із Антибулінговою політикою, на решті – опрацьовує з дітьми різні схеми дій у тій чи іншій ситуації.
16. На початку навчального року (впродовж серпня) для працівників гімназії гімназійний психолог і заступник директора з виховної роботи проводять ознайомчу зустріч щодо Антибулінгової політики і надають чіткі інструкції та роз'яснення стосовно протидії, реагування та профілактики насильницької поведінки у гімназії.

17. На початку навчального року в батьківських групах класів у соціальній мережі розміщується для ознайомлення короткий витяг з Антибулінгової політики.

18. У жовтні у гімназії відбувається просвітницький батьківський лекторій для ознайомлення зі стратегіями батьківської поведінки в тих чи інших неприйнятних ситуаціях.

19. Психолог постійно цікавиться інформацією про можливі інші профілактичні заходи, а також методи роботи як із кривдниками, так і з жертвами булінгу, проводять самостійно або запрошують зовнішніх спеціалістів для навчання персоналу практикам профілактики булінгу та роботи з випадками булінгу.

20. На сайті гімназії розміщується витяг з Антибулінгової політики та який являє собою єдині правила для всіх учасників освітнього процесу Новогуївинської гімназії.

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

Розділ V. Порядок реагування у випадках різних форм насильства проти дітей.

Якщо працівник гімназії підозрює, що дитина стала жертвою насильства, він повинен надати інформацію про це в письмовій формі класному керівнику (заступнику директора гімназії з ВР, психологу, соціальному педагогу).

1. Класний керівник спільно із заступником директора гімназії з ВР, психологом, соціальним педагогом викликає батьків або опікунів дитини, яка може бути жертвою насильства, і повідомляє їм про це.
2. Класний керівник повинен підготувати опис ситуації дитини в гімназії та в родині на підставі своїх розмов з дитиною, вчителями та батьками і розробити план допомоги дитині (спільно із заступником директора гімназії з ВР, психологом, соціальним педагогом, за потреби).
3. План допомоги має включати рекомендації з таких питань:
 - а) вжиття заходів для забезпечення безпеки дитини, у т.ч. повідомлення компетентних служб про можливий випадок насильства;
 - б) підтримка, яку гімназія повинна запропонувати дитині;
 - в) направлення дитини до спеціалізованого центру для отримання допомоги (за потреби).

Окремі та складні випадки:

1. У більш складних випадках (пов'язаних із сексуальним насильством, жорстоким фізичним або психологічним насильством) керівник гімназії повинен створити групу реагування, до складу якої можуть входити психолог, заступник з ВР, класний керівник дитини, представники адміністрації гімназії, обізнані із ситуацією або добре знайомі з дитиною (надалі – група реагування).
2. Група реагування повинна підготувати план надання допомоги дитині, який відповідає чинним вимогам та базується на матеріалах, підготовлених психологом гімназії та іншій інформації, отриманій членами групи.
3. Якщо про можливий випадок насильства проти дитини повідомляється її батькам або опікунам, створення групи реагування є обов'язковим. Група має призначити батькам або опікунам зустріч для обговорення проблеми, під час якої батькам або опікунам може бути повідомлено про те, що можливий випадок насильства буде розслідуватися зовнішньою організацією для забезпечення об'єктивності розслідування. Необхідно вести протокол такої зустрічі.

4. Класний керівник повинен представити план надання допомоги дитині її батькам або опікунам, рекомендуючи щільну співпрацю під час його виконання.

Класний керівник (заступник директора гімназії з ВР, психолог, соціальний педагог) повинен поінформувати батьків або опікунів дитини про обов'язок гімназії повідомити про можливий випадок насильства компетентні органи (прокуратуру, поліцію, суд з питань сім'ї/опікунства).

4. Після того, як проінформовано батьків, директор гімназії повинен повідомити про можливий злочин прокуратурі, поліції департаменту у справах сім'ї та неповнолітніх.

Відповідальність за подальші дії несуть органи, згадані у попередньому пункті.

5. Якщо про можливий випадок насильства проти дитини повідомляється батькам або опікунам дитини, але факт такого випадку не підтверджується, батьки або опікуни дитини мають отримати інформацію про це в письмовій формі.

При реагуванні на повідомлення про випадок насильства розробляється таблиця вжитих заходів (втручання), зразок якої наведено в Додатку 2. Таблиця має знаходитися в особовій справі дитини.

6. Усі працівники гімназії та інші особи, яким стало відомо про випадок насильства або будь-які пов'язані з ним питання в межах своїх службових обов'язків, повинні зберігати конфіденційність, за винятком інформації, яка передається компетентним органам відповідно до порядку реагування.

Розділ VI. Принципи захисту особистих даних дитини

1. Особисті дані дитини мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI
2. Працівники гімназії, які працюють з особистими даними дітей, повинні зберігати їх конфіденційність і вживати заходів для їх захисту від несанкціонованого доступу.
3. Особисті дані дитини надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством, та відповідні повноваження.

Працівник гімназії може використовувати інформацію про дитину з освітньою або навчальною метою лише за умови анонімності дитини та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.

1. Працівник гімназії не має права надавати інформацію про дитину, її батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації.
2. У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник гімназії може звернутися до батьків або опікунів дитини за дозволом надати їхні контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.
3. Працівники гімназії не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з дітьми.
4. Працівники гімназії не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про дітей, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник гімназії вважає, що його висловлювання не записуються.
5. У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник гімназії може мати розмову з представниками засобів масової інформації про дитину або її батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.

Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень гімназії для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням директора гімназії.

Приймаючи відповідне рішення, директор гімназії повинен звернутися до адміністрації гімназії з проханням підготувати приміщення гімназії для роботи представників ЗМІ таким чином, щоб зйомка дітей у гімназії була неможливою.

Розділ VII. Принципи захисту зображень

Визнаючи право дітей на приватність і захист особистих інтересів, гімназія повинна захищати зображення дітей.

1. Працівники гімназії не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку дітей або їх аудіозапис на території гімназії без попередньої згоди батьків або опікунів дитини в письмовій формі.
2. Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки дитини працівник гімназії має звернутися до них згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) дитини без їх попередньої згоди.

3. Якщо зображення дитини є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку **не є необхідним**.
4. Оприлюднення працівником гімназії зображення дитини в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів дитини в письмовій формі.
5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано (наприклад, що його буде розміщено на веб-сайті Новогуйвинської гімназії з метою реклами).

Розділ VIII. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет

1. Надаючи дітям доступ до мережі Інтернет, гімназія зобов'язана вжити всіх заходів для захисту їх від матеріалів, які можуть зашкодити їхньому належному розвитку, зокрема має бути встановлено останню версію спеціального програмного забезпечення для такого захисту.

На території гімназії дитина може мати доступ до мережі Інтернет у **випадку тільки під наглядом учителя на уроках**;

2. Коли дитина отримує доступ до мережі Інтернет під наглядом працівника гімназії, останній має розповісти дитині про принципи безпечного користування мережею Інтернет. Крім того, працівник гімназії відповідає за забезпечення безпеки дітей при використанні мережі Інтернет під час занять.

1. Працівник гімназії, що відповідає за технічне обслуговування гімназії, повинен забезпечити на території гімназії на всіх комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет встановлення та регулярне оновлення таких елементів:

- а) програмне забезпечення для блокування доступу до небажаних ресурсів;
- б) програмне забезпечення для контролю користування дітьми мережею Інтернет;
- в) антивірусне програмне забезпечення;
- г) програмне забезпечення для блокування спаму;
- д) мережевий захист (брандмауер).

2. Програмне забезпечення, згадане в п.1, має оновлюватися щонайменше один раз на місяць.
3. Працівник має щонайменше один раз на місяць перевіряти, чи не має небезпечних матеріалів на комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет.

Якщо такі матеріали виявлено, він має визначити, хто використовував комп'ютер, коли було завантажено такі матеріали.

4. Працівник має повідомити заступника директора з ВР про дитину, яка використовувала комп'ютер для завантаження небезпечних матеріалів.
5. Заступник з ВР повинен провести розмову з такою дитиною стосовно безпечного використання мережі Інтернет.
6. Якщо під час такої розмови заступник з ВР дізнається про зловживання стосовно дитини, він має вжити заходів, описаних у Розділі II.

Розділ IX. Контроль за реалізацією КОДЕКСу (КБОС)

1. Директор гімназії призначає заступника директора з ВР - особою, відповідальною за реалізацію КБОСу на території гімназії.
2. Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією КБОСу, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін.
3. Кожні півроку відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог КБОСу працівниками гімназії. Під час проведення такого загального моніторингу працівники гімназії можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до КБОСу та повідомляти про порушення її вимог на території гімназії.
4. На основі результатів анкет працівників гімназії відповідальна особа, згадана в п. 1, має підготувати звіт та передати його директору гімназії.
5. Враховуючи результати моніторингу, керівник гімназії повинен внести необхідні зміни до КБОСу та повідомити про них працівників гімназії.

Показники виконання вимог стандартів захисту дітей відповідно до КБОСу

Стандарт 1. Гімназія запровадила та виконує КБОС.

Виконання вимог означає:

1. У гімназії запроваджено реалізацію КБОСу, яка містить принципи захисту дітей від насильства.
2. Відповідні принципи захисту дітей дотримуються всіма працівниками гімназії, включно з волонтерами та практикантами.
3. КБОС визначає такі питання:
 - порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли дитина стала жертвою насильства або її безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники гімназії;
 - правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей;
 - правила захисту зображень дітей, які визначають, як можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення;
 - правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.
 - принципи безпечних відносин між працівниками гімназії та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.
4. Директором гімназії призначено особу, відповідальну за контроль за виконанням КБОС, при цьому чітко визначено всі її завдання.

Показник виконання вимог стандарту:

- у гімназії затверджено документ під назвою «Кодекс безпечного освітнього середовища Новоугуйвинської гімназії», підписаний представником гімназії і представником Ради батьків, який містить усі необхідні положення.

Стандарт 2. Гімназія здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти дітей.

Виконання вимог означає:

1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи з дітьми.
2. При прийнятті на роботу з 2021 р. гімназія **обов'язково** має отримувати дані про кандидатів із Національного кримінального реєстру, коли це дозволено законодавством. *В інших випадках кандидати повинні підписувати*

заяву про відсутність судимості та перебування під слідством за правопорушення, пов'язані з насильством проти дітей, непристойною поведінкою та за сексуальні правопорушення.

3. Подібні заяви також мають з 2021р. підписуватися волонтерами та практикантами, які працюють у гімназії.

5. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці дітей або застосування насильства проти дітей працівниками гімназії, у гімназії завжди дотримуються вимог, зазначених у КБОС.

Показники виконання вимог стандарту:

- виконання вимог при прийнятті на роботу нових співробітників;
- отримання даних про судимість (перебування під слідством) із Реєстру кримінальних проваджень, коли це дозволено законодавством;
- заяви про відсутність судимості (перебування під слідством), підписані штатними працівниками, волонтерами та практикантами, якщо законодавство не дозволяє отримати таку інформацію з Реєстру кримінальних проваджень.

Стандарт 3. Гімназія проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

Виконання вимог означає:

1. Усі працівники гімназії ознайомлені із КБОС.
2. Усі працівники гімназії знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей (обов'язковість втручання для залучення правоохоронної системи).
3. **Щонайменше один учитель або класний керівник гімназії пройшов навчання з методів та інструментів, які використовуються для навчання дітей захисту від насильства та зловживань (також при використанні Інтернету), має плани відповідних занять і навчальні матеріали для дітей.**
4. Класні керівники пройшли інструктаж заступником директора з ВР з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед дітей і реагування на них.
5. Працівники гімназії мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних ситуаціях (поліція, суд із сімейних питань, кризовий центр, центр соціальних послуг, медичні центри).

Показники виконання вимог стандарту:

- кількість працівників гімназії, які пройшли інструктаж;
- необхідна інформація є легкодоступною для працівників.

Стандарт 4. Гімназія проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Виконання вимог означає:

1. У гімназії є закладка для батьків на сайті з корисною інформацією з таких питань:

- виховання дітей без застосування насильства;
- захист дітей від насильства та зловживань, загрози для дітей у мережі Інтернет;
- можливості для вдосконалення навичок виховання;
- контактні дані установ, які надають допомогу в складних ситуаціях.

2. Усі батьки ознайомилися із КБОС, затвердженою в гімназії.

Показники виконання вимог стандарту:

- Класні вайбер-групи для батьків, де розміщується корисна інформація;
- кількість батьків, ознайомлених із КБОС, затвердженою в гімназії.

Стандарт 5. У гімназії дітей навчають, які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

Виконання вимог означає:

1. У гімназії на годинах спілкування організовано заняття для дітей з питань прав дитини та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).
2. Діти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.
3. У гімназії є електронні **навчальні матеріали для дітей** (книги, брошури, листівки) з питань прав дитини, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки в мережі Інтернет.
4. Діти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді на сайті гімназії.

Показники виконання вимог стандарту:

- кількість навчених дітей;
- на сайті гімназії для дітей розміщено інформацію про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді разом з порадами, як отримати допомогу у випадках насильства.

Стандарт 6. Гімназія проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту дітей.

Виконання вимог означає:

1. Прийняті правила та процедури для захисту дітей переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту дітей у гімназії проводяться консультації з дітьми та їхніми батьками (опікунами).

Показник виконання вимог стандарту:

- щорічно готується внутрішній звіт про виконання в гімназії КБОС

Додаток 2.

Анкета «Моніторинг дотримання положень КБОС»

	Так	Ні
1. Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?	☐	☐
2. Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки дитини?	☐	☐
3. Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці дитини?	☐	☐
4. Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками Вашого гімназії?	☐	☐
5. Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?	☐	☐

Розділ Х. Заключні положення

1. Кодекс БОС Новогулівської гімназії стає чинним в день його оприлюднення.
2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам гімназії, наприклад, через його розміщення на сайті гімназії.

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

Затверджено

Директор Новогуйвинської гімназії

-----Людмила МОЗГОВИХ

План
заходів щодо створення
безпечного і здорового освітнього середовища
на 2020-2021 навчальний рік

№ п/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
<i>Діагностичний етап</i>				
1	Створення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах		Вересень	Практичний психолог Сидорук Т.В.
2	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: – спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; – психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених у колективах; – визначення рівня тривоги та депресії учнів.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Упродовж року	Класні керівники, класоводи. Практичний психолог Сидорук Т.В.
<i>Інформаційно-профілактичні заходи</i>				
1	Обговорення питання протидії булінгу на загальногімназійній батьківській конференції	Батьки здобувачів освіти	Вересень	Директор гімназії Мозгових Л.І. Заступник директора з

				ВР Ярошенко О.Ф. Практичний психолог Сидорук Т.В. Соціальний педагог Салімонович І.В.
2	Засідання методичного об'єднання класних керівників на тему «Протидія булінгу в учнівському колективі »	Методична скарбниця класних керівників	Жовтень	Заступник директора з ВР Ярошенко О.Ф.
3	Розробка пам'ятки «Маркери булінгу»	Педагогічний колектив	Жовтень	Соціальний педагог Салімонович І.В. Педагог-організатор Тарасюк Д.Г.
4	Складання порад «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	1 – 11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
5	Контроль стану попередження випадків булінгу	Нарада при директорі	Квітень	Директор гімназії Мозгових Л.І.
6	Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	Педагогічний колектив	Березень	Практичний психолог Сидорук Т.В. Соціальний педагог Салімонович І.В.
7	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню	Педагогічний колектив	Упродовж року	Заступник директора з ВР Ярошенко О.Ф.
Формування навичок дружніх стосунків здобувачів освіти				
1	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	1-4	Упродовж року	Класоводи
2	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять	1-11	Упродовж року	Класні керівники та класоводи

3	Робота відеозалу. Перегляд кінострічок відповідної спрямованості щодо дотримання критеріїв санітарного та епідеміологічного благополуччя. Проводити планові та позапланові медичні огляди. Активізувати роботу сімейного центру медичної допомоги. Зустрічі з медпрацівниками.	5 – 11	Упродовж року	Учителі інформатики Класні керівники Медпрацівник
4	Засідання «Ліги лідерів» (сектори учнівського самоврядування) «Як довіряти й бути вдячним»	5-11	Січень	Педагог-організатор Тарасюк Д.Г.
5	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творів та на уроках історії Формувати компетенції раціонального харчування та рухливого способу життя, збереження власного здоров'я під час епідемій інфекційних хвороб, в тому числі COVID – 19 на уроках основ здоров'я, фізичної культури	1-11	Упродовж року	Класоводи, учителі-філологи, учителі історії, основ здоров'я, фізичної культури
6	Проведення заходів в рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу»	1-11	3 10 грудня	Класні керівники та класоводи, учитель правознавства. Практичний психолог Сидорук Т.В.
7	Проведення заходів в рамках декади «16 днів проти насильства»	1-11	Листопад	Класні керівники та класоводи, учителі-предметники
8	Проведення заходів в рамках декади превентивного виховання	1-11	Січень	Заступник директора з ВР Ярошенко О.Ф.
9	Проект «Зупиніться! Моя історія про булінг і кібербулінг»	5-8	Лютий-квітень	Педагог-організатор Тарасюк Д.Г.

10	Гуртки антибулінгового спрямування	5 – 11	Упродовж року	Учителі-предметники
Психологічний супровід				
1	Діагностика стану психологічного клімату класу Анкетування «Життя без насильства»	1-11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
2	Спостереження під час освітнього процесу, позаурочний час	1-11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
3	Консультаційна робота з учасниками освітнього процесу	1-11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
4	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна (за письмовою згодою батьків) робота з учасниками освітнього процесу	1-11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
Робота з батьками				
1	Тематичні батьківські збори «Протидія цькуванню»	1-11	Упродовж року	Класні керівники та класоводи
2	Поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	1-11	Упродовж року	Практичний психолог Сидорук Т.В.
3	Тренінг «Як навчити дітей безпеці в Інтернеті»	За запитом	Січень – Лютий	Практичний психолог Сидорук Т.В. Соціальний педагог Салімонович І.В.
4	Інформаційна робота через інтернет-сторінки		Упродовж року	Педагог-організатор Тарасюк Д.Г.

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

Антибулінгова політика Новогуївинської гімназії - політика безпеки та захисту особистості

ВСТУП

Основним завданням сучасної школи, що підтверджується й поширюється Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ є створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей. Концепція «Нова українська школа» (НУШ) вимагає реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи, адже дуже часто в освітніх закладах постає проблема булінгу та порушення норм поведінки учнями, що не дозволяє в повному обсязі досягти поставлених демократичних орієнтирів. Важливою умовою ефективності роботи працівників психологічної служби є розставлення пріоритетів та цілей, викладених комітетом ООН:

- взаєморозуміння;
- взаємоповага;
- дружня атмосфера;
- пріоритет прав людини;
- толерантність;
- постійний розвиток;
- активна життєва позиція;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повага до приватного життя;
- мир;
- єдина країна.

З огляду на те, що створення концепції нового освітнього простору є надзвичайно складним завданням створено «Кодекс безпечного освітнього середовища» (КБОС) Новогуївинської гімназії згідно положень та принципів МЕМОРАНДУМУ, який регулює стосунки між усіма учасниками освітнього процесу.

Головною метою КБОС є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії в освітньому процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників навчальних закладів).

Розділ I

ЗАВДАННЯ КБОС

Маючи на меті створити безпечний освітній простір, необхідно чітко сформулювати та зазначити завдання, які регламентують засади КОДЕКСУ.

Аналізуючи питання безпечного освітнього середовища були визначені основні завдання КОДЕКСУ в гімназії:

6. Визначити поняття «булінгу» та його види; виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;
7. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище школи;
8. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу згідно КОДЕКСУ;
9. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії булінгу;
10. Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації школи, батькам щодо організації безпечного середовища в навчальному закладі.

Розділ II

БУЛІНГ

Булінг (знущання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили. Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про когось (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кіберзалякування

Кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

Розділ III

РЕАГУВАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ

Правила, що регулюють відносини між адміністрацією гімназії, педагогічним колективом, здобувачами освіти, батьками та місцевою громадою прописані в УГОДІ, що була прийнята загальними зборами від 9 грудня 2019 року (протокол № 3). У цьому розділі запропоновано реагування та протидія булінгу.

ПОРЯДОК

подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в гімназії

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники гімназії та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

1. систематичність (повторюваність) діяння;
2. наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
3. дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти директору гімназії.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу(цькування)

здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту гімназії отримує секретар-друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто директор гімназії або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює директор гімназії з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник гімназії з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення директора гімназії.
3. Відповідальна особа призначається наказом директора гімназії.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви директор гімназії видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування директор гімназії створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом директора гімназії.

5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, директор гімназії та інші заінтересовані особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор гімназії зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що директор гімназії має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Директор гімназії зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор гімназії:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом гімназії та затверджуються директором закладу.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

«Стаття 173 п.4» . Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Розділ IV

АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ

1. Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно- правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.
2. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій.
3. Запровадження програми правових знань у формі гурткової, факультативної роботи.
4. Організація роботи гуртків, факультативів із психології.

5. Створення інформаційних куточків для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.
6. Ознайомлення учителів і дітей з інформацією про прояви насильства та його наслідки.
7. Батьківські збори –це форма організації спільної діяльності батьків, учителів, практичного психолога та соціального педагога, яка передбачає їх спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.
8. Консультації - форма роботи з батьками, яка передбачає надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.
9. Педагогічний консилиум - форма спілкування учнів, учителів, фахівців психологічної служби освітнього закладу та батьків, метою якої є цілісне, різнобічне вивчення особистості учня, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу зусиллями вчителів, батьків, самого учня; тренінги спілкування, методики оволодіння аутотренінгом.
10. Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

Розділ V

МОНІТОРИНГ КБОС

Моніторинг за реалізацією антибулінгової політики

1. Директор гімназії призначає уповноважену особу за реалізацію антибулінгової політики
2. Призначена особа відповідає за реалізацією антибулінгової політики, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до антибулінгової політики.
3. Кожні півроку відповідальна особа повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог антибулінгової політики працівниками гімназії. Зразок анкети для проведення моніторингу наведено в Додатку .
4. Під час проведення такого загального моніторингу працівники гімназії можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до антибулінгової політики та повідомляти про порушення її вимог на території гімназії.
5. На основі результатів анкет працівників гімназії відповідальна особа має підготувати звіт та передати його директору гімназії.

Враховуючи результати моніторингу, директор гімназії повинен внести необхідні зміни до антибулінгової політики та повідомити про них працівників гімназії.

Функціональні обов'язки відповідального за моніторинг дотримання положень КБОС

1. Отримання повідомлень про ризики для дітей і реагування на них;
2. Проведення не рідше ніж один раз на рік загального моніторингу рівня виконання вимог КБОС та реагування на будь-які сигнали щодо його порушення. Для цього можна використовувати метод анкетування, опитування тощо (*зразок додається*). Під час проведення такого загального моніторингу працівники гімназії мають змогу подавати пропозиції щодо внесення змін до КБОС та повідомляти про порушення його вимог на території закладу;
3. Надання пропозицій щодо внесення можливих змін у КБОС;
4. Підготовка звіту за результатами анкет працівників гімназії та подання його директору гімназії. Враховуючи результати моніторингу, директор гімназії повинен внести необхідні зміни до КБОС та повідомити про них працівникам;
5. Консультування працівників гімназії щодо конкретних випадків порушення безпеки дитини;
6. Роз'яснення у разі потреби батькам, дітям положень КБОС, надання інформації щодо їх змін;
7. Інформування (у разі потреби) про випадки порушення безпеки дитини (ризик, загрози, насильство) компетентних установ, таких як поліція (шкільні офіцери поліції), соціальні служби.

Показники виконання вимог антибулінгової політики

Гімназія запровадила та виконує антибулінгову політику.

1. У гімназії запроваджено реалізацію антибулінгової політики, яка містить принципи захисту дітей від насильства.
2. Стратегія і відповідні принципи захисту дітей дотримуються всіма працівниками гімназії, включно з волонтерами та практикантами.
3. Стратегія визначає такі питання:

- порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли дитина стала жертвою насильства або її безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники гімназії;
- правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей;
- правила захисту зображень дітей, які визначають, як можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення;
- правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.
- принципи безпечних відносин між працівниками гімназії та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.

4. Директором гімназії призначено особу, відповідальну за реалізацію антибулінгової політики, при цьому чітко визначено всі її завдання.

5. У гімназії затверджено документ під назвою «Кодекс безпечного освітнього середовища Новоуївинської гімназії. Стратегія захисту дітей», який затверджено рішенням педагогічної ради 31.08.2020 протокол №1.

Гімназія здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти дітей.

1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи з дітьми.
2. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці дітей або застосування насильства проти дітей працівниками гімназії, у гімназії завжди дотримуються вимог, зазначених у антибулінгової політики.

Гімназія проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

1. Усі працівники гімназії, включно із практикантами, ознайомлені з антибулінговою політикою.
2. Усі працівники гімназії знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей (обов'язковість втручання для залучення правоохоронної системи).

3. Щонайменше один учитель або класний керівник гімназії пройшов навчання з методів та інструментів, які використовуються для навчання дітей захисту від насильства та зловживань (також при використанні Інтернету), має плани відповідних занять і навчальні матеріали для дітей.
4. Класні керівники пройшли інструктаж з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед дітей і реагування на них.
5. Працівники гімназії мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних ситуаціях (поліція, суд із сімейних питань, кризовий центр, центр соціальних послуг, медичні центри).

Гімназія проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Виконання вимог означає:

1. На вебсайті гімназії для батьків є вся необхідна інформація з таких питань:
 - виховання дітей без застосування насильства;
 - захист дітей від насильства та зловживань, загрози для дітей у мережі Інтернет;
 - можливості для вдосконалення навичок виховання;
 - контактні дані установ, які надають допомогу в складних ситуаціях.
2. Усі батьки ознайомилися з антибулінговою політикою.

Показники виконання вимог стандарту:

- кількість батьків, ознайомлених з антибулінговою політикою.

У гімназії дітей навчають, які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

1. У гімназії на годинах спілкування організовано заняття для дітей з питань прав дитини та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).
2. Діти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.
3. У гімназії є електронні **навчальні матеріали для дітей** (книги, брошури, листівки) з питань прав дитини, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки в мережі Інтернет.
4. Діти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді на сайті гімназії.

Гімназія проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту дітей.

1. Прийняті правила та процедури для захисту дітей переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту дітей у гімназії проводяться консультації з дітьми та їхніми батьками (опікунами).
3. Щорічно готується внутрішній звіт про виконання в гімназії антибулінгової політики.

Заключні положення

1. Кодекс БОС гімназії стає чинним в день його оприлюднення.
2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам гімназії, через його розміщення на сайті гімназії.

Анкета «Моніторинг дотримання положень КБОС»

	Так	Ні
1. Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?	☐	☐
2. Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки дитини?	☐	☐
3. Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці дитини?	☐	☐
4. Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками Вашого гімназії?	☐	☐
5. Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?	☐	☐

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Директор

Новогуївинської гімназії

Людмила МОЗГОВИХ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на Загальних зборах

Новогуївинської гімназії

Протокол №

2019 року

Голова учнівського
самоврядування «Ліги Лідерів»
Дзюбенко Юлія

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ

між усіма учасниками освітнього процесу: вчителями,

учнями та батьками

Новогуївинської гімназії

Загальні положення

Плідна співпраця між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на таких твердженнях:

«Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства».

Загальна декларація прав людини, ст. 1

«Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод».

Загальна декларація прав людини, ст. 26 п.2

«Найкраще забезпечення інтересів дитини має бути керівним принципом для тих, хто несе відповідальність за її освіту і навчання».

Декларація прав дитини (ухвалена резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року)

«Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству...»

Закон України «Про освіту» (№ 2145-VIII від 05.09.2017)

Ми, вчителі, батьки і учні, виходимо з того, що:

- Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня.
- Освітній процес ґрунтується на співпраці вчителів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника «учень-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.
- В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складової концепції Нової української школи (НУШ):
 - повага до особистості;
 - доброзичливість і позитивне ставлення;
 - довіра у відносинах;
 - діалог – взаємодія – взаємоповага;
 - розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
 - принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).
- Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насилля
- Співпраця має відбуватись на засадах обов'язковості розгляду пропозицій

сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.

- Усі учасники освітнього процесу, включно з неповнолітніми дітьми, відповідно до їхнього віку користуються правами і свободами, зазначеними в Конституції України.

- Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛ 1. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

«Громадське самоврядування в закладі освіти - це право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні закладом освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу освіти».

(Закон «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, стаття 28)

1.1 Структура та принципи роботи гімназійного самоврядування

Ми, вчителі, батьки і учні, виходимо з того, що:

Гімназія є осередком місцевої громади, метою існування якого є освіта та всебічний розвиток учнів, а також осередком спілкування і співпраці для місцевої громади міста, району, селища. Низка засадничих рішень в житті гімназії, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування Ст. 28 та 70 Закону України «Про освіту», а також Закону України «Про повну загальну середню освіту» 16 січня 2020 року.

- Вищим колегіальним органом громадського самоврядування в гімназії є Загальні збори, які скликаються за узгодженням гімназійною спільнотою графіком, але не рідше одного разу на рік та формуються з уповноважених

представників усіх учасників освітнього процесу або, за наявності, їхніх органів самоврядування.

1.2. Серед таких органів можуть бути органи самоврядування вчителів, батьків та учнів. Приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування має надати адміністрація.

- Повноваження, принципи роботи, засади формування та напрями діяльності органів громадського самоврядування визначаються самою гімназійною спільнотою та чинним законодавством.

- Запорука плідної роботи громадського самоврядування в гімназії – максимальна залученість всіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації у школі мають бути погоджені і зручними для всіх. Члени шкільної спільноти, які не мають можливості користуватися шкільним сайтом та/або месенджерами і сторінками в соцмережах, мають бути забезпечені зручними та зрозумілими для них формами комунікації і зворотного зв'язку на кшталт дошок оголошень у школі, скриньок, куди можна кидати записки з пропозиціями тощо.

- Показником дієвості громадського самоврядування в школі є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, створення «банку пропозицій та ідей» тощо та урахування запитів і пропозицій в подальшій роботі. Визначити ключові напрями роботи та ефективність громадського самоврядування в школі можна також за допомогою процедури самооцінки школи (внутрішній аудит), що проводиться за рішенням органів шкільного самоврядування. Самооцінка школи проводиться у вигляді опитування (анкетування) вчителів, батьків та учнів з подальшим коригуванням роботи гімназійного самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1.2. Правила та регламенти

Ми, вчителі, батьки та учні, виходимо з того, що:

Життя гімназії має керуватися правилами, які визначені всіма, відомі і зрозумілі всім та прийнятні для всіх. Правила мають ґрунтуватись на

загальнолюдських цінностях, принципах демократії і прозорості в ухваленні рішень, рівного доступ до всіх послуг, поваги до різноманіття культур.

- Гімназія як спільнота може створити власні правила та документи внутрішнього розпорядку, що не суперечать чинному законодавству. Документами, які регулюють норми та правила поведінки і взаємодії всіх членів гімназійної громади, може бути **Правила поведінки в гімназії**.

Регуляційні документи мають бути публічними, всім відомими, загальнодоступними і сприйматися всіма учасниками освітнього процесу.

- Регуляційні документи розробляються за участі всіх учасників освітнього процесу та членів колективу гімназії. Пропозиції акумулюються і обробляються за допомогою органів гімназійного самоврядування або, за їхньої відсутності, за допомогою уповноважених осіб, потім узгоджуються та ухвалюються на Загальних зборах гімназії. Змінювати регуляційні документи або їхні частини можна за потреби через винесення пропозицій змін на Загальні збори гімназії та їхнього ухвалення.

-регламенти: порядок доступу батьків до гімназії і класів, порядок індивідуального позакласного спілкування з вчителями та класними керівниками, форми проведення першого і останнього дзвоника, батьківських зборів, наявність або відсутність дрескоду для учнів та вчителів та інші.

- Невід'ємною частиною правил та регламентів гімназії є порядок звернень і скарг у разі недотримання норм регуляційних документів та виникнення конфліктів, а також порядок їхнього розгляду та шляхи вирішення. Першим рівнем є звернення до вчителя (класного керівника); якщо питання не вирішується, наступним рівнем є письмове звернення до адміністрації гімназії. Наступною інстанцією для розгляду та вирішення проблеми можуть бути Загальні збори гімназії та/або письмове звернення до засновника закладу освіти або до відповідного департаменту (управління) освіти, який діє від імені засновника. В разі необхідності для вирішення конфліктів можна звернутись до освітнього омбудсмена та/або до суду.

1.3 Принципи фінансування та співфінансування

Ми, вчителі, батьки і учні, виходимо з того, що:

Фінансова діяльність гімназійної спільноти ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості і прозорості. Співучасть батьків у фінансових витратах гімназії є добровільною та може бути спрямована переважно на цільові проекти, що знайшли підтримку більшості класної або гімназійної спільноти.

Державне фінансування

«Заклади освіти, що отримують публічні кошти, та їх засновники зобов'язані оприлюднювати на своїх веб-сайтах кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством» частина 3 ст. 30 Закону України «Про освіту»

Створення інституту освітнього омбудсмена передбачено Ст. 73 Закону України «Про освіту»; омбудсмена затверджено Постановою Кабінету Міністрів «Деякі питання освітнього Положення про освітнього омбудсмена та Порядок та умови звернення до освітнього омбудсмена» від 06. 06. 2018.

- Всі члени гімназійної спільноти мають вільний доступ до інформації про бюджет гімназії. Адміністрація гімназії зобов'язана раз на рік оприлюднювати фінансовий звіт з надходженнями та видатками, в якому відображено: обсяг фінансування, передбачений на гімназію в поточному році, скільки і на яку суму подано запитів до місцевої влади, скільки отримано, який дефіцит (якщо він є) і на що бракує коштів (якщо так сталося).

- Річний кошторис є складовою плану розвитку гімназії, який складає адміністрація. Раз на рік директор гімназії проводить публічне звітування за річним планом, до якого входить і фінансове звітування, та презентує план розвитку гімназії на наступний рік, а також очікувані фінансові потреби.

- Співфінансування силами батьків є частиною кошторису гімназії і відображається в звіті у графі «надходження». Гроші приймаються виключно в безготівковій формі та надходять на спецрахунок гімназії. Якщо батьки вирішили передати гімназії будь-які матеріальні цінності, вони мають бути взяті на облік за актом приймання-передачі і визначена їхня балансова вартість.

- Подання адміністрацією гімназії недостовірної інформації у фінансовому звіті карається штрафом згідно з чинним законодавством. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації гімназії або районного департаменту (управління) освіти.

Співфінансування силами батьків.

«Батьки за власною ініціативою та на добровільних засадах можуть надавати закладу освіти благодійну допомогу відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації» частина 4 ст. 24 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

- Співфінансування силами батьків здійснюється за принципами:

- Добровільності. Ніхто не може нікого примусити здавати гроші на будь-що.

- Конфіденційності. Без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, взяла вона участь у співфінансуванні чи ні.

- Прозорої та системної звітності.

- Основою співфінансування силами батьків можуть стати цільові проекти, гроші на які добровільних засадах. Кожен з членів батьківської спільноти самостійно вирішує, чи бажає фінансово підтримати проект і також самостійно визначає розмір своєї фінансової участі. Обов'язковою умовою такого співфінансування є оприлюднення переліку потреб та їхньої вартості.

- Батьки мають можливості контролювати та перевіряти реальні потреби школи в їхньому співфінансуванні. Наявність або відсутність грошей на рахунку школи або відкриті реєстри. Перевірити адекватність тендерних закупівель можна через сайт ProZorro. Перевірити, чи потреба у співфінансуванні силами батьків певних речей (мийних засобів, фарби тощо)

дійсно існує, батьки можуть, ініціювавши інвентаризаційну перевірку і створивши відповідну комісію, що перевірить фактичну наявність або відсутність речей, на закупівлю яких пропонується співфінансування.

РОЗДІЛ 2. Підвищення ефективності освітнього процесу

Ми, вчителі, батьки та учні, виходимо з того, що:

Освітній процес має бути спрямований на всебічний розвиток та подальшу успішну самореалізацію учня як особистості, громадянина і фахівця.

Класно-урочна діяльність

Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання”.

Частина 1 ст 54 Закону України «Про освіту»

Посилаючись на цю норму закону, вже сьогодні в межах чинного Держстандарту можливо:

- відпрацьовувати механізми відповідальності, навичок комунікації та роботи в команді за допомогою навчання через проекти;
- подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні та культурні гранти;
- у межах Типового робочого плану колективно обирати предмети варіативного складника освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;
- використовувати на уроках та під час підготовки до них онлайн-навчання;
- залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності;

Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів є неупередженим. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проектів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх.

Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути наявні в навчальних кабінетах, на сайті школи тощо. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їхніх навчальних досягнень сприяє реалізації компетентнісного підходу навчання.

Позаурочна діяльність

- Позаурочна діяльність має бути спрямована на всебічний розвиток учнів, зокрема емоційного інтелекту, ініціативності та творчості. Участь у позаурочній діяльності є добровільною.

- Всі учні можуть спробувати себе у музичних, мистецьких або сценічних видах діяльності, які не передбачають конкуренції та екзаменів, або в творчих видах діяльності, які передбачають виправдану та конструктивну конкуренцію.

Учні можуть придумувати власні творчі конкурси та ігри без залучення дорослих. Форма і зміст таких заходів обираються та плануються спільно з учнями. Головним критерієм участі в заході є бажання учня.

- Позаурочна діяльність членів гімназійної спільноти спрямована на налагодження і укріплення партнерських зв'язків між членами спільноти: батьками, вчителями та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, вчителів і дітей та усіх разом: наставництво старшокласників над учнями молодших класів, гуртки, лекції та інша освітня активність для вчителів та батьків, спільне проведення дозвілля, екскурсії тощо.

- У позаурочний час учні можуть відвідувати різні гуртки та брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; це має здійснюватись за бажанням учня. Вчитель, який запропонував учню взяти участь в олімпіаді, повинен, у разі бажання учня, допомогти йому підготуватися до олімпіади. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі в ній не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації школи.

- Запорукою добровільної участі в позаурочній діяльності є її відкрита програма та наявність річного плану роботи. Графік загальногінмазійних учнівських заходів обговорюється та оголошується заздалегідь на кожен семестр. В кінці кожного року учні та батьки можуть вносити свої пропозиції на наступний рік та брати участь у складанні перспективного плану.

- Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в гімназії стане процедура самооцінки гімназії (внутрішній аудит), що проводиться за допомогою опитування (анкетування) вчителів, батьків та учнів з подальшим коригуванням роботи з урахуванням результатів анкетування.

РОЗДІЛ 3. Безпека в гімназії

Ми, вчителі, батьки та учні, виходимо з того, що:

Гімназія має бути безпечним середовищем для всіх учасників освітнього процесу — усі учасники дбають, щоб воно було таким для кожного. Безпечне середовище складається як з фізичної, так і з психологічної безпеки.

3. 1. Безпечне та комфортне психосоціальне середовище

- Правила та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу мають передбачати комфортне психологічне середовище для всіх і кожного. Всі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в школі та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою.

- Під час перебування в гімназії вчителі повинні мати простір та час для психологічного відпочинку. В гімназії має бути створений простір для психологічного розвантаження та відпочинку учнів.

- В разі потреби має бути забезпечено надання психологічних консультацій та психосоціальної підтримки для учнів. Служба гімназійного психолога для ефективної роботи має бути забезпечена організаційними можливостями. Необхідне виділення окремого кабінету для роботи психолога та організація умов для подання анонімних і непублічних звернень та скарг – наприклад, окрема скринька для листів.
- Інструментом вимірювання рівня психосоціального комфорту може стати анкетування всіх учасників освітнього процесу (**внутрішній аудит**).
- Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в гімназії вирішуються на рівні адміністрації; наступною інстанцією можуть бути Загальні збори гімназії. В разі необхідності для вирішення конфліктів можна звернутись до правоохоронних органів та/або освітнього омбудсмена.
- Порядок реагування на прояви психологічного насильства та булінг передбачено в низці законів України.

3. 2. Сприятливе фізичне середовище

- Задоволення в шкільному середовищі на належному рівні основних потреб людини (зокрема і фізіологічних, соціальних та потреб в безпеці) є обов'язковим елементом освітнього процесу.

Серед основних потреб можна виділити такі:

- Вільний доступ до свіжого повітря. Школа має забезпечити можливість прогулянок дітей на шгімназійному подвір'ї під час перерв та наявність свіжого повітря в класах під час занять.
- Вільний доступ до питної води.
- Вільний доступ до туалету. Гімназійні туалети мають відповідати потребам людини в повазі до її гідності та гігієнічним нормам.
- Доступну якісну їжу. В гімназії організовано гаряче харчування. Одним з критеріїв вибору оператора, що організує роботу їдальні, має стати надання сучасного, збалансованого і корисного харчування. Вітається також осучаснення інтер'єру їдальні, посуду та естетики подачі страв.
- Забезпечення надання домедичної допомоги в разі потреби.

- Прямі норми щодо необхідності задоволення перелічених та інших потреб передбачені низкою підзаконних актів та регуляційних документів.

Порушення цих норм веде до адміністративного покарання в межах чинного законодавства. зокрема Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти (Наказ МОЗ України, 2018, проєкт).

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ: ПРОФІЛАКТИКА ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

**Підготувала: заступник директора з виховної
роботи – Ярошенко О.Ф.**

ПРЕЗЕНТАЦІЯ СЕМІНАРУ В ЗАКЛАДКА 2

